

Biedrība "Latvijas Mediju ētikas padome"

**Ētikas padomes atzinums
Nr. 13/2024**

Rīgā, 2024. gada 4. decembrī

Biedrības "Latvijas Mediju ētikas padome" (turpmāk tekstā – "Biedrība") Ētikas padome (turpmāk – "Ētikas padome") 2024. gada 13. novembra sēdē šādā sastāvā: Andrejs Mēters, Aivars Pastalnieks, Skaidrīte Lasmane, Anda Rožukalne, Baiba Liepiņa, Guntars Līcis, Aleksandrs Mirlins, Vita Dreijere-Smane

konstatē:

[1] Biedrības valde 2024. gada 4. oktobrī saņēma privātpersonas, kas lūdz saglabāt tās anonimitāti, (turpmāk tekstā – "Sūdzētājs") sūdzību par laikraksta "Talsu vēstis" (turpmāk tekstā - "Medijs") galvenā redaktora viedokļrakstu, kas publicēts Medija redakcijas slejā (turpmāk tekstā – "Publikācija").

[2] Sūdzētājs informē, ka Publikācija veltīta viņa izteikumiem sociālajos medijos un Sūdzētāja ieskatā tajā ir nepamatotas norādes, ka Sūdzētāja ieraksti sociālā medija platformā "Facebook" ir citus pazemojoši, un viedokļraksts Sūdzētāju stereotipizē, demonizē un veido viņam negatīvu tēlu. Sūdzētājs uzskata, ka Medijs pārkāpis Ētikas kodeksa principu "Godprātība".

[3] Papildus Sūdzētājs pauž kritiku par to, ka Medija žurnālisti, iesaistoties diskusijās sociālajos medijos, pauduši kritisku viedokli par Sūdzētāja rakstītajiem komentāriem. Tāpat Sūdzētājs uzskata, ka pārāk daudz Medija saturu veido nespeciālisti, un rosina, lai Ētikas padome izvērtētu iespēju uzņemt vēl vienu funkciju – pārskatītu konkrētu mediju saturu kopumā, lai sniegtu atzinumu par kvalitāti un mudinātu veikt uzlabojumus. Sūdzētājs pievieno dažādus Medija rakstus, paužot pārdomas par to saturu.

[4] Sūdzētājs lūdz Biedrību izskatīt Sūdzību.

[5] Atbilstoši Biedrības Statūtu 6.2. punktam Biedrības valde Sūdzību nosūtīja Medijam, aicinot izvērtēt Medija rīcības atbilstību Ētikas kodeksam un sniegt Biedrībai skaidrojumu.

[6] Atbildes vēstulē Medijs Biedrībai skaidro, ka uzskata, ka negatīvi, aizskaroši, netoleranti komentāri sociālajos medijos ir problēma, par ko ir jārunā, jo kritiku nepieciešams paust cieņpilni. Publikācija bijusi reakcija uz kādas Talsu novada pašvaldības amatpersonas komunikācijas veidu sociālajos medijos, un aiz raksta robežām palikuši vēl citi piemēri, kur Sūdzētājs savā komunikācijā noniecina un aizskar citus. Nenosaucot šo amatpersonu vārdā, Publikācija atsaucās uz tās komunikāciju sociālajos medijos, un aicināja ikvienu lasītāju padomāt, kādu saziņas veidu izvēlamies sociālajos tīklos. Medija nolūks nav bijis konkrētu personu sodīt, pazemot, demonizēt, ja nu vienīgi mudināt izvērtēt savu rīcību. Tāpat ir būtiski, kā ar cilvēkiem sarunājas pašvaldības amatpersona. Medija ieskatā Sūdzētājs bieži pārkāpj korektas komunikācijas robežas. Medijs uz šo problēmu reaģējis ne vien viedokļrakstā, bet arī vērsies ar iesniegumu Talsu novada pašvaldības Ētikas komisijā, norādot uz neatbilstību starp Sūdzētāja uzvedību un Talsu novada pašvaldības Ētikas kodeksā nostiprinātajiem pamatprincipiem. Piemēram tās Ētikas kodeksa 6. punkts nosaka: "Darbinieks ir laipns un pieklājīgs, nelieto aizskarošus, apvainojošus izteicienus, neaizskar personas godu un nepazemo viņu, neizturas ciniski pret viņa vēlmēm un vajadzībām, uzskatiem un pārliecību", bet 10. punkts nosaka "Ārpus darba laika darbinieks izvēlas tādu uzvedības stilu, kas sabiedrībā nerada šaubas par viņa spējām godprātīgi veikt savus amata pienākumus."

[7] Biedrības valde Sūdzību, informāciju par Publikāciju un Medija atbildi nodeva izskatīšanai Biedrības Ētikas padomei atbilstoši Biedrības Statūtu 6.1.1. punktam.

Ievērojot konstatēto,

Ētikas padome secina:

[8] Nedz normatīvie akti, nedz Biedrības Statūti vai Ētikas kodekss nedod tai tiesības sniegt apstākļu juridisko vērtējumu un pārbaudīt ar Publikāciju nodarītos iespējamos aizskārumus. Biedrības Ētikas padome Publikāciju un Sūdzībā norādīto vērtē atbilstoši Biedrības Ētikas kodeksa nosacījumiem. Tāpat Ētikas padomes uzdevums nav pārskatīt mediju saturu kopumā, lai sniegtu atzinumus par satura kvalitāti.

[9] Ētikas padome uzskata, ka Publikācijas saturs ir aktuāls, autore savus uzskatus ir izteikusi cieņpilni, pārdomāti un argumentēti, un Medijam būtu tiesības paust kritiku arī nosaucot minēto amatpersonu vārdā. Tas, ka Medijs to ir atturējies darīt, ir vēl papildus apliecinājums, ka raksta mērķis ir nevis vērsties pret konkrētu cilvēku, kritizējot to par neētisku uzvedību, bet aktualizēt un risināt neētiskas uzvedības problēmu interneta vidē un jautājumu par vietējās pašvaldības amatpersonu atbildību.

[10] Ievērojot secināto, visi klātesošie Ētikas padomes locekļi balso, ka Medijs NAV pārkāpis Biedrības Ētikas kodeksu.

Ētikas padomē nolemts:

1. Medija rīcībā nav konstatēti Biedrības Ētikas kodeksa pārkāpumi.
2. Lēmumu paziņot Sūdzētājam un Medijam.
3. Lēmumu anonimizēt un publicēt Biedrības interneta vietnē un izplatīt informāciju par to atbilstoši Biedrības Statūtu 6.6. punkta noteikumiem.